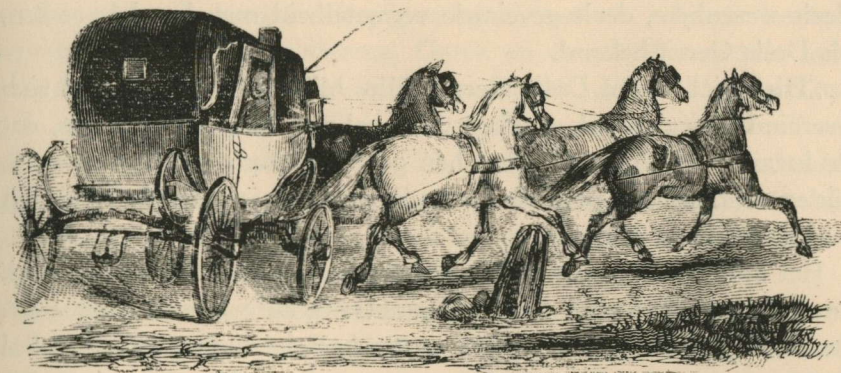
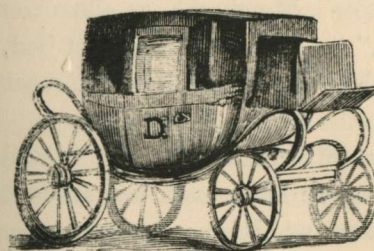

DE HUURKOETSIER.

e eerste schemering van den morgen ligt over de Academiestad. Hier en daar verspreidt het gloeiende pitje van nog een enkelen reverbère een noodeloos licht. Alles slaapt nog op de Breestraat. Alleen de kraaien zijn op en wandelen in grooten getale over de steenen en vliegen op den ossekop bij Rivé en op de koppen van de leeuwen die de Leidsche sleutels op de trappen van 't stadhuis bewaken, zich verbazende dat de schildwacht zoo slaperig kijkt, en waarom hij geen blinkende stevels meer draagt als te voren. Uit eerbied voor de rust der geleerde hoofden in dit Nederlandsch Atheen onthouden zij zich echter van nutteloos geschreeuw. Op eens jaagt het klappen van een zweep hen op, en doet een aanrollende calèche „met de vier” hen de vlucht nemen naar torens en schoorsteenen. De calèche houdt stil voor een smal, nog gesloten winkelhuis. 't Is een goed rijtuig, veelmalen gebruikt en beproefd bevonden; en op den bok zit in al de glorie van zijn postuur, met hoed in blinkenden foudraal op 't hoofd, een paar bakkebaarden op zij, ringen in de ooren, een geestig oog en een vroolijken mond, en voorts bedolven in een jas van grijs laken en langen mantel, Gerrit van Stienen; wegens zijn

deels wezenlijke, deels geveinsde vermetelheid met de edele rossen, als Dolle Gerrit bekend.

„Hiep hie!” roept Dolle Gerrit. Alles blijft dood stil. Hij zet zich overeind voor den bok en klapt driemaal met den langen zweep, dat de kraaien opvliegen alsof het hen geldt, en caroussel beginnen te rijden rondom den peer van 't stadhuis. Nog eenmaal heft hij zijn vervaarlijk hiep, hie! aan.

Het bovenraam opent zich; een jongmensch met een zijden doek om 't hoofd (studenten haten slaapmutsen), en een jeune france om de kin, kijkt er uit, in een japon met schotsche ruiten. „Zoo, Dolle! dat's opgepast, vent.” — „Goeie morgen, menheer!” antwoordt Dolle, met een schuin en toegenepen oog: „heb je zoo al lang zitten wachten?”

De heer met de jeune france slaat een oog op het span. „Moeten zij het doen Gerritje?” — „Ja menheer! ze verlangen as harten.” — „Ze zien der niet florissant uit, Gerrit.” — „Mot ook niet menheer! maar het bennen bazen van binnen.” — „Me dunkt, ze staan zoo droomerig tegen mekaar aan te leunen.” — „Ze bennen pas uit bed, mot menheer denken; en beste staanders zijn 't ook al niet, maar loopers!!! heb ik jou daar.”

Drie jonge menschen dagen op uit verschillende hoeken van de stad en vereenigen zich luidruchtig genoeg op de kamer van den student met de jeune france. Een oogenblik daarna wordt er opgestegen.

„Fiks doorjakkeren, Gerrit!” zegt mijnheer Deze, de trede opvliegende. „Dat zegt hij ook,” antwoordt Gerrit, de zweep toonende. „In twee uren naar Haarlem,” beveelt de heer Die, zijn mackintosh dichtknoopende. „As ze 't niet in zeven kwartier kennen,” zegt Gerrit, pinkoogende, „is er geen aardigheid an.” — „Nooit stappen, zelfs niet in 't zand, Gerritje!” roept mijnheer Zus, plaats nemende. „Ze zouden zich hebben dood te schamen,” herneemt Gerrit. „Klappen dat het daver!” juicht de heer Zoo, het portier dicht trekkende, en het antwoord is klets, klats, klets, met de zweep, en de kraaien vliegen met een luid geschreeuw weder op, en het rijtuig rolt heen en doet al de ruiten, van de Breestraat af tot de Rijnsburgerpoort toe, sidderen in de sponningen.

Men pleistert bij den Geleerden Man. „Je hebt nog niet hard gereden, Gerrit!” — „Kniebandjes losmaken, heeren,” zegt de man, zijn jas uittrekkende, daar de zonneschijn hem begint te hinderen, en zich vertoonende in zijn blauw buis met korte panden, geel vest

en fulpen broek, waarvan de pijpen op zij met een menigte beenen knopen prijken. De studenten, Gerrit en de paarden nemen hun prandium. Alles is reeds weder in gereedheid. „Wacht!” roept Zus, „we moeten een grap hebben. Duin! Steek de lantarens op.” — „Lantarens bij klaarlichten dag?” vraagt Duin, bleek wordende. „Wis en zeker!” roept Gerrit van den bok, knipoogende en met de grootste deftigheid, „je kan niet weten; een ongeluk zit in een klein hoekje. Hiep, hie! haast je wat, Duintje.”

Zoo komt men te Haarlem met lichtende lantaarns. De rit heeft over de twee uren geduurd. „De klokken schelen!” zegt Gerrit. Men overtuigt hem van het tegendeel met een horloge. „Dat heeft te hard geloopt om de paarden bij te houden!” Nieuw geknipoog. En de lange zweep gaat weder links en rechts, en de lucht daver van den slag, en de paarden draven door de goede stad, dat de kruideniers er schande van spreken achter hun toonbanken.

De Nieuwpoort uit, den straatweg op, de Zandpoort om, Bloemendaal, het zand; stappen!

„Stap je nu tòch, Gerritje?” gilt het viertal. „De voorste bijdehandsche zen ijzer is los, en de achterste heeft in de spijkers van den voorste getrapt, heeren!” — Maar ondanks deze ongevallen, zoodra hij het hek van Zomerzorg genaakt: klets, klats, klets! gaat de zweep; in vollen draf gaat het, het huis voorbij, bij de brug langs, omgewend met een korten draai, en p a l voor de deur. „Mooi, dolle!” roepen de heeren uit een mond, en men spreekt af dat niemand zoo goed rijden kan als „de Dolle”. — Deze oogst zijn zegepralen met een herhaald geknipoog tegen de wachtende staljongens.

Een groot kwartier daarna; de paarden zijn aan de ruif en Gerrit krijgt met opgeslagen mouwen en op de midden aangevatte tang een kooltje uit den keukenhaard om zijn kort pijpje op te steken. „Nou Kaatje, me kind!” heet het uit zijn mond tot een zwaarlijvige, niet heel mooie keukenmeid. „Ik kon niet langer van je vandaan blijven. Ik zeg tegen de heeren, me zellen de vier der reis voorzetten; me motten reis na Zomerzorg, ik wil weten of Kaatje nog geen vrijer heit.” — „Dat ken jou ook wat schelen, Gerrit,” antwoordt de beminnelijke: „je hebt een vrouw thuis.” — „Een vrouw,” is 't antwoord, en Gerrit neemt bij die herinnering zijn blinkenden hoed eerbiedig af, „een vrouw as twee, Ka! en je mot het complement van der hebben. Vraag

et an de heeren; ik zeg: heeren! help me onthouen dat ik Kaatje de complementen van me wijf breng."

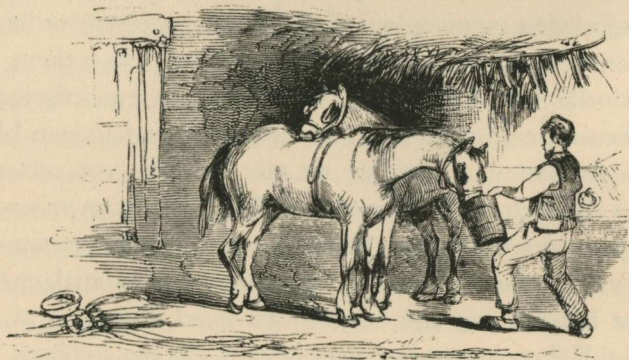
De heeren zitten aan tafel. De eerste tijdperken zijn doorgeloopt. Conticuere, Rumor, etc. Het is een gejoechjach, een geschater, een instellen van toasten zonder end! De heer Deze komt, met glimmende oogjes, de helft kleiner dan anders, achter loopen: „Gerrit, heb je wel wijn!" — „Wijn! meheer?" vraagt Gerrit, met het onnoozelste gezicht van de wereld, zich een glas bier inschenkende. „Bij de goden!" roept de heer Deze, „Gerrit heeft geen wijn!" en naar voren loopende komt hij met een gebefte flesch terug. Als ZEd. de keuken verlaten heeft knipoogt Gerrit buitengemeen zeer, overdubbel tevreden.

De heeren rijden af. Zij zijn onstuimig. De een wil rijden; de ander wil achterop staan. De derde wil de zweep hebben. De vierde gilt dat hij Gerrit een tientje wil geven, als hij maakt dat ze omvallen. — „Ik heb geld genoeg menheer! al sterf ik morgen," zegt Gerrit, en zit vast op den bok en klapt met de zweep, en knipoogt, en antwoordt met aardigheden, en rijdt geen stap harder dan hij verkiest.

Het is laat in den nacht als Gerrit thuis komt. De stalknecht sluit de deur open, en licht hem met zijn lantaren in 't gezicht.

„Ze zijn een beetje warm hè! Ik kreeg slaap op 't laatst; en ik had ze van morgen gespaard." — „Een goeie fooi, Gerrit?" vraagt de stalknecht, in zijn linnen jas schurkende van koude, slaap en begeerigheid. — „Van de man een pop, Driesjel!" — „'t Is 'en schande, Gerrit, zukke fooien as jij altijd sleept." — „Daar hei je der een van," zegt Gerrit; „maar laat me na kooi kruipen zonder dat ik me met iets meer heb te bemoeien."

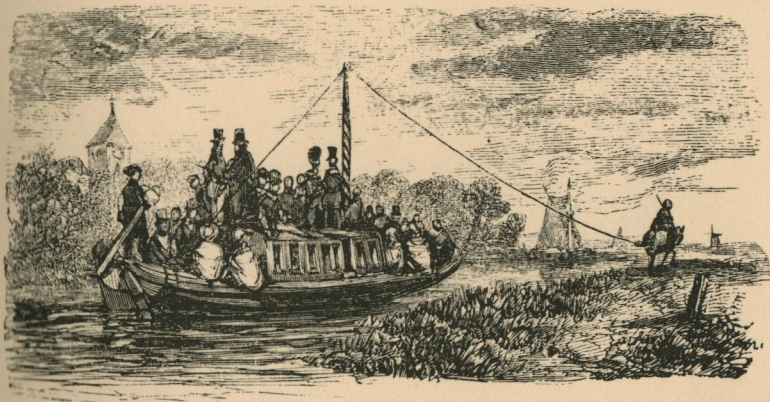
HILDEBRAND.

DE NEDERLANDEN

Karakterschetsen, kleederdrachten, houding
en voorkomen van verschillende standen

MET GRAVUREN VAN
HENRY BROWN

1936

N.V. UITGEVERS-MIJ „PARNASSUS”
AMSTERDAM

Dit boek is uitgegeven in 150 exemplaren.
 Het is verschenen in 1945 doch werd voor-
 keid en gedrukt in 1941. De uitgave
 werd door de Duitschers verboden omdat
 er eenige gedeelten van de Camera Obscura
 van Nicolaas Beets in zijn opgenomen,
 welk boek door de Duitschers verboden
 was wegens een Anti-Duitsche villa-
 lieg, die hierin ergens schijnt voorko-
 men.

Het jaartal 1936 is „Camouflage“.
 De Duitschers hebben in 1941 het recht
 willen vereenigen doch dit is tijdig
 „ondergedoken“. De natiezen der
 Leekening hebben zij echter kunnen
 achterhalen en deze werden vereen-
 igt, waardoor werdrekken van deze
 oude Leekening werden niet gesloten
 zijn. Gelukkig waren de afdrucken,
 die haadig waren naar de boven-
 genoemde 150 exemplaren vers
 en ook „ondergedoken“.

Rotterdam December 1945.

J. Harduikens.